

MONUMENTENREGISTER

LAND ARUBA

BESCHERMD MONUMENT

ingeschreven in het monumentenregister ingevolge artikel 6 van de Monumentenverordening Land Aruba (AB 1991 no. GT 46, incl. alle laatste wijzigingen)

---

invoernr.: 1.099 monumentnr.: R.1.099-10-012

plaatselijke aanduiding

plaats : Oranjestad
wijkdeel :
straat : Wilhelminastraat
huisnummer : 40

omschrijving van het monument

Inleiding
Een in 1950 geopend WINKELGEBOUW, vrijstaand gelegen aan de zuidzijde van de Wilhelminastraat. Het werd gebouwd in opdracht van Mario Arends, die er zijn warenhuis in ijzerwaren, meubilair, sigaren en dergelijke in voerde. Bij de ingebruikname van het pand (18 juli 1950) werd een door de Dortsche Glashandel N.V. vervaardigd glas-in-loodpaneel onthuld. Dit is thans niet meer aanwezig [vriendelijke mededeling commissaris Jan van der Straten]. In het gebouw zijn stijlkenmerken van zowel het Nieuwe Bouwen als van de Art Deco aanwijsbaar.
Later werd het gebouw in gebruik genomen door de Hollandse Bank Unie [vriendelijke mededeling Ito Tromp]. Op het moment doet het dienst als politiebureau. Enkele kleine recente aanpassingen aan het gebouw vallen buiten de bescherming vanwege de monumentenverordening.

NB. Het verhaal gaat dat het ontwerp mogelijk werd geleverd door het architectenbureau van Frank Lloyd Wright. Dit kon in het kader van het Waardestellingenproject niet worden bevestigd.

Omschrijving
Het gebouw is op een samengesteld grondplan tot stand gekomen. De voorgevel ligt gekeerd naar de Wilhelminastraat. Hier bevindt zich ook de hoofdtoegang. Aan de rechterzijde is de overgang naar de westgevel afgerond. Naar het zuiden toe neemt het gebouw trapsgewijs in breedte af. De korte zuidgevel en de oostgevel hebben een rechte rooilijn. Het geheel wordt gedekt door een plat dak. Het geheel heeft drie bouwlagen. De gevels en wanden zijn van beton. De gevels zijn witgeschilderd.

De verschillende constructieve en/of decoratieve elementen zijn in een lichtblauwe kleur geschilderd. Een deel van de vensters heeft stalen roeden. De voorgevel heeft een toegangspartij met in oorsprong een vijfdeurs benedenzone. De deuren hebben lichten, een roedenverdeling en decoratieve banden. Hierboven bevinden zich vijf veertienruits bovenlichten. Als een overhuiving verloopt een kwartronde bovenzone van deurpartij naar voorgevel. Deze bovenzone is met ribben tot raster geleed en voorzien van bouwglas. Het geheel bevindt zich in een portaal met getrapte dagkanten. Bij de toegangen, bovenlichten en bovenzone is gebruik gemaakt van hout. Bij het portaal is gebruik gemaakt van marmer. De vloer van het portaal heeft geelkleurige 'Arubaanse' tegels. Aan de rechterzijde bevindt zich een teruggezet deel met afgeronde binnengevel met ramen en bovenlichten. Vanaf deze teruggezette partij met tweede toegang vervolgt de voorgevel afgerond naar de westgevel. De afronding heeft zes zware kolommen als steunpunten en een windscreen-muur op de begane grond. Hierboven bevindt zich een grote omlopende en hoge meerruits vensterpartij met betonnen stijlen en kalven. De bovenverdieping van de voorgevel heeft nog een verdiept geplaatste partij met vijf gekoppelde vierruits vensters en een drie middenvensters omvamende geveldecoratie, die tot voorbij de gevelbeëindiging loopt. Ook de vensters boven de afgeronde hoek met de westgevel zijn verdiept geplaatst. Hier zijn de vensters hetzij smal geleed, hetzij tot bredere vensters verenigd, bijeen gekoppeld tot een mee omlopende vensterzone. Verder enkele kleine vensters. Aan de rechterzijde van de westelijke gevels bevindt zich de gevel van de vleugel. Hierin op de eerste verdieping nagenoeg vierkante vensters met uitstekend betonnen omlopend kader. De vensterpartij op de tweede verdieping is verdiept geplaatst en heeft twee deelzuiltjes. De zuidgevel heeft op de tweede verdieping een dergelijk venster en op de eerste verdieping vier vensters met een uitstekend betonnen omlopend kader. De hoeken van het gebouw zijn hier geaccentueerd met een risalerende liseen. Op de begane grond nog een toegang onder betonnen luifel temidden van twee vensters met omlopend betonnen en uitstekend kader. De oostgevel heeft aan de linkerzijde een hoger opgaand en uitkragend geveldeel. De vensters aan deze zijde zijn of nagenoeg vierkante vensters met een uitstekend betonnen omlopend kader of verdiept geplaatste vensterpartijen met twee deelzuiltjes. Verder enkele kleinere vensters. Aan de rechterzijjde bevindt zich een hoge vensterpartij met zeven schuin geplaatste vertikale betonslabben; in de traveeën steeds een hoog venster met drieruits horizontale roedenverdeling en een dertigruits bovenlicht.
Inwendig beslaan verschillende ruimtes aan de voorzijde van het gebouw zowel de zone van de begane grond als die van de eerste verdieping.

Waardering
Het object als hierboven beschreven is van algemeen belang wegens de schoonheid, de betekenis voor de wetenschap, de geschiedenis van het Land Aruba en de volkskundige waarde, en wel op grond van de volgende waardestellende criteria.

Voormalig winkelgebouw uit 1950 van algemeen belang voor het Land Aruba vanwege de architectuurhistorische, cultuurhistorische en typologische waarde. Het is van een bijzondere architectonische kwaliteit en beeldbepalend gelegen en heeft een hoge situationele waarrde. Het vormt een bijzondere getuigenis van de economische geschiedenis van Aruba, een fraai en redelijk gaaf voorbeeld van een groter winkelgebouw met allure. Het gebouw is gelegen in een gebied met een bijzondere waarde.

Tot het hierboven vermelde monument behoort al hetgeen door bestemming of anderszins rechtens roerend is. Omtrent onbeantwoorde vragen aangaande de bouwgeschiedenis van het pand zou nader onderzoek uitsluitsel kunnen geven.

bouwperiode : 18 juli 1950

belang c.q. belangen

onroerend monument

kadastrale aanduiding en bijbehorende kadastrale tenaamstelling

afdeling : 1
sectie : A
nummer : 832, groot 912 m²

soort recht : eigendom
gerechtigde : Land Aruba

adres : L.G. Smith Boulevard 76
woonplaats :

aanwijzingsbeschikking d.d. :BM10/012 d.d. 12 juli 2010

publicatie in AB d.d. : 23 juli 2010
bijzonderheden

vergunningverlening d.d. :

korte inhoud :

deel uitmakend van beschermd stads- of dorpsgezicht :

andere daartoe behorende geregistreerde monumenten :

inschrijving in monumentenregister d.d. : 28 september 2010

verzending kennisgeving van inschrijving aan hypotheekbewaarder d.d. : 28-9-2010; MR10-016

De secretaris van de Monumentenraad,
van het Land Aruba

Oranjestad, 28 - 9 - 2010

bijlage:

- monumentenkaart met kadastrale situering van het beschermd monument en de bouwkundige eenheid waarop de beschrijving in het monumentenregister betrekking heeft

andere bijlagen:

1-a-832.dwg

D.L.V.

15200
5700
296
297
298
oude
742
798
58
57
832
63
65
590
59
56
830
61
60
831
829
828
836
Zuidstraat
533
97
95
100
101
102
104
98
96
99
103
105
15100
5700
15100
5750
110
Willem
141
straat
114
1034
1035
972
115
975
111
974
113
MONUMENTENBUREAU ARUBA
Wijk: Oranjestad
Mon. nr.:
Adres: Wilhelminastraat 40
Kad. nr.: Afd. 1A, nr.832
Datum: 26-04-2010